

Становище

за докторската дисертация на Владимир Бубняк
на тема „Индия и САЩ – политика на стратегическо сътрудничество през
първото десетилетие на XXI век”

от доц. д.п.н. Антоний Тодоров, Нов български университет

Дисертационният труд на Васил Бубняк е разработен на 263 стандартни страници, съдържа увод, четири глави на изложението, заключение и библиографска справка с 29 документални, 132 научни и 6 интернет източника.

Формулираната тема е оригинална, не съм срещал изследване на такава тема в България, макар проблематиката – систематичният анализ на двустранни отношения – да е била предмет на многобройни изследвания. Темата е дори в някакъв смисъл смело формулирана, защото очакванията са за сравнително малобройни достъпни източници, най-вече от документален тип или публицистика. Като цяло авторът се е справил отлично с така формулираната тема.

Основната цел на изследването е формулирано в увода (с. 19) като „изследване и анализиране на факторите и причините за началото на диалога за стратегическо сътрудничество между Индия и САЩ, анализ на практическата същност на стратегическото сътрудничество и партньорство между двете държави, на неговите най-важни аспекти и прояви в развитие и на съпровождащите го проблеми и различия през първото десетилетие на XXI век”. Като цяло проведеното изследване е постигнало така обявената

цел, която насочва към един систематичен, типологичен и дескриптивен анализ на динамиката на двустранните отношения между Индия и САЩ.

Избраната структура на изложение следва формулираната цел и поставени на нейна основа четири задачи. Самото изследване се предшества от уводна глава, в която авторът обяснява основните етапи на двустранните отношения от независимостта на Индия до края на Студената война. Тази глава несъмнено е необходима за разбирането на по-нататъшния анализ. В изложението акцентите са три:

- Причините за промяната в двустранните отношения след края на Студената война и основните вътрешни и външни фактори за това.
- Съпоставката на подходите на Индия и на САЩ по отношение на ядреното оръжие и на сигурността.
- Характеристиката на двустранните отношения в областта на образованието и науката и по-специално – в космическите изследвания.

Намерението на автора, както личи, е съсредоточаването най-вече върху въпросите на стратегическото сътрудничество и отбраната. Извън обхвата на дисертацията остават други сфери на взаимодействие, като икономиката, търговията или участие в решаването на различни международни конфликти и проблеми. Не би било лошо, ако това ограничение в изследователското поле беше представено по-експлицитно в увода на работата.

Формулираните в автореферата научни приноси като цяло са защитени убедително, макар тяхната формулировка да отправя предимно към систематизация, цялостно описание и задълбочено изучаване на различни аспекти в темата. Бих добавил към приносите, вероятно дори като най-важен, самият избор на изследователски обект – стратегическите отношения на Индия и САЩ, конструирането на изследователското поле като съпоставка

на две различни и дори противоположни стратегически култури и на две съвършено различни колективни държавни идентичности. Заключението на работата съдържа също оригинален момент, който би представлявал част от приносите – разработване на различни сценарии за развитието на двустранните отношения между Индия и САЩ.

Използваните източници са релевантни и почти всички съществени за така поставената тема. Макар и не специфично по въпроса, но от гледна точка на съдържащия се в темата геополитически анализ, би било добре и позоваване на преведената на български език книга на Тиери дьо Монбриал (Двадесет години, които разтърсиха света. От Берлин до Пекин, София, Център за сравнителни изследвания, 2011). Като критична бележка бих добавил и непълнотата в представянето на интернет източниците – само интернет адреса, но не и заглавието на сайта.

Стилът на автора е академичен, текстът е оформен според академичните изисквания, цитирането на източниците е под линия и в съответствие с приетите стандарти за академично изследване.

В заключение: представеният текст покрива обичайните изисквания за дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, съдържа оригинални моменти, показва самостоятелно мислене и отлични аналитични умения. Това ми дава основание да подкрепя пред научното жури присъждането на образователната и научна степен „доктор по политология” на Васил Бубняк.

доц. д.п.н. Антоний Годоров